Lieta Nr.134008316
102AA-0001-17/12

# SPRIEDUMS

**Liepājā, 2017.gada 9.janvārī**

Kurzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese - referente S.Mertena
tiesneši I.Rozīte un K.Līcis

rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. D/ apelācijas sūdzību par Saldus rajona tiesas 2016.gada 14.oktobra spriedumu, ar kuru **/pers. D/, personas kods /personas kods/,** saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 149.$^{15}$panta astotās daļas.

Tiesas kolēģija, pārbaudot lietas materiālus,

**k o n s t a t ē j a**

Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas (turpmāk – Iestāde) jaunākais inspektors /pers. F/ sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.226214 (turpmāk – Protokols) par to, ka 2016.gada 24.septembrī plkst.19.02 /pers.D/ Saldus novada Lutriņu pagastā pa vietējas nozīmes ceļu virzienā no Lutriņiem uz Lutriņu staciju vadīja automobili /TL nosaukums/, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, būdams alkohola reibumā, klāt neesot vadītāja apliecībai, pēc policijas darbinieku pieprasījuma atteicās no pārbaudes par alkohola koncentrācijas noteikšanu izelpā noteiktā kārtībā. Pēc nogādāšanas Saldus Medicīnas centrā, atteicās no noteiktā kārtībā izdarāmās medicīniskās pārbaudes alkohola ietekmes noteikšanai un alkohola koncentrācijas noteikšanai organismā.

Protokolā norādīts, ka ir pārkāpts Ceļu satiksmes likuma 25.panta pirmās daļas 1.punktā, 25.panta trešajā daļā, 43.$^{5}$panta pirmajā daļā, Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" 25.9.punktā noteiktās prasības. Protokolā norādīts, ka atbildība par pārkāpumu paredzēta Latvijas APK 149.$^{15}$panta astotajā daļā *(lietas 1.lapa)*.

Ar Saldus rajona tiesas 2016.gada 14.oktobra spriedumu (turpmāk – Spriedums) /pers. D/ atzīts par vainīgu Latvijas APK 149.$^{15}$panta astotajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm, uzliekot naudas sodu 1200 EUR (viens tūkstotis divi simti *euro*) apmērā un atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, pirmās instances tiesai nav radušās šaubas par to, ka /pers. D/ kā transportlīdzekļa vadītājs atteicies no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai.

Pirmās instances tiesa spriedumā atzinusi, ka aizdomas par /pers. D/ iespējamo atrašanos alkohola iespaidā apstiprina policijas darbinieku /pers. F/ un /pers. J/ izanalizētās liecības tiesas sēdē, kā arī /pers. F/ paskaidrojumā norādītās ziņas par /pers. D/ rīcību un uzvedību, kā arī alkoholam raksturīgo smaku izelpā. Tiesa secinājusi, ka policijas darbiniekiem bija likumīgs pamats un pienākums veikt /pers. D/ medicīnisko pārbaudi.

Tiesa spriedumā nekonstatēja pretrunas liecinieku policijas darbinieku liecībās, atzīstot, ka tās ir analogas un savstarpēji viena otru papildina. Tiesa nekonstatēja apstākļus, kas liktu šaubīties, ka minētie policijas darbinieki par administratīvo pārkāpumu sniegtu melīgas liecības vai būtu subjektīvi ieinteresēti tā rezultāta sasniegšanā. Tiesa atzinusi, ka policijas darbinieki ir rīkojušies atbilstoši situācijai un /pers. D/ jau tūlīt pēc aizturēšanas ir centies darīt visu, lai izvairītos no atbildības par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā.

Ņemot vērā lietā esošos un tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, pirmās instances tiesa atzinusi, ka ir pilnībā pierādīts, ka /pers. D/ kā transportlīdzekļa vadītājs atteicies no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, līdz ar ko saucams pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 149.$^{15}$panta astotās daļas.

/pers. D/ atbildību ietekmējošie apstākļi lietā netika konstatēti.

Nosakot sodu, saskaņā ar Latvijas APK 32.pantu, pirmās instances tiesa ņēmusi vērā /pers. D/ atbildību ietekmējošos apstākļus, viņa personību, ka iepriekš administratīvi sodīts par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, vainas pakāpi, atbildību mīkstinošo un atbildību pastiprinošo apstākļu neesamību, mantisko stāvokli un pārkāpuma raksturu.

Tiesa atzinusi, ka /pers. D/ sodāms ar panta sankcijā noteikto sodu, bet nav nepieciešama viņa izolācija no sabiedrības uz maksimālo sankcijas laiku. Tiesa nekonstatēja Latvijas APK 31.panta otrajā daļā likumā uzskaitītos ierobežojumus administratīvā aresta piemērošanai *(lietas 31.-35.lapa)*.

Par minēto Spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis /pers. D/, norādot, ka spriedums kā nepamatots tiek pārsūdzēts pilnā apjomā un ir atceļams.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka 2016.gada 27.septembra tiesas sēdē savu vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā neatzina, paskaidrojot, ka policijas darbinieki /pers. F/ un /pers. J/ viņa transportlīdzekli apturējuši aptuveni 25 minūtes pēc tam, kad viņš beidzis kodināt graudus ar ķimikālijām. Šo ķimikāliju pielietošanas rezultātā sūdzības iesniedzējam palikusi dulla galva, acis kļuvušas sarkanas, visa āda piesūkusies ar ķimikāliju izgarojumiem, kas varētu liecināt par viņa atrašanos reibuma stāvoklī.

/pers. D/ norāda, ka policijas darbinieki likuši četras reizes iepūst alkometrā, lai pārliecinātos, vai patiesi viņš atradies alkohola reibuma stāvoklī, taču alkometrs promiles neesot uzrādījis, tādēļ policijas darbinieki viņu aizveda uz slimnīcu analīžu veikšanai. Šādus faktiskos apstākļus 2016.gada 29.septembra tiesas sēdē arī apstiprinājuši policijas darbinieki.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā, tiesas secinājumi spriedumā, ka /pers. D/ aizturēts un nosūtīts uz Saldus Medicīnas centru bioloģisko analīžu nodošanai un medicīniskās pārbaudes veikšanai sakarā ar atteikšanos no transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes alkohola lietošanas fakta noteikšanai, par ko pats /pers. D/ personīgi parakstījies, ir nepamatoti. Šādus secinājumus neapstiprina neviens no lietā esošajiem dokumentiem, ar kuriem argumentēts pirmās instances tiesas spriedumā minētais.

Abi policijas darbinieki liecinājuši, ka tikuši veikti vairākkārtēji mēģinājumi ar izelpas kontroles ierīci, taču transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā policijas darbinieks norādījis tikai divus no vairākkārtējiem mēģinājumiem, izdarot atzīmes, ka /pers. D/ atteicies pūst mēraparātā izelpu noteiktā kārtībā, kas rada acīmredzamas pretrunas.

Ja policijas darbinieks apgalvo, ka iekārtas rezultāts uzrādījis kļūdu, tad šāds apgalvojums jāpamato ar iekārtas rezultātu, proti, jāuzrāda objektīvs pamatojums tam, ka alkometrs uzrādījis tādu kļūdas paziņojumu – ja iespējams, pievienojot izdruku no alkometra, kurā norādīta ierīces kļūda, vai citādi fiksējot iekārtas mērījumu rezultātu vai iekārtas kļūdu, piemēram, izmantojot fotokameru vai savus personiskos mobilos tālruņus, viedierīces.

Turklāt, ņemot vērā LR Iekšlietu ministrijas Valsts policijas 2010.gada 22.februāra noteikumu Nr.5 "Dienesta pienākumu izpildes organizācija un kontrole sabiedriskās kārtības nodrošināšanas un satiksmes uzraudzības jomā" XII nodaļu, proti, videosistēmas izmantošana ceļu satiksmes uzraudzībā, policijas darbiniekiem bija iespēja veikt pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai, izmantojot alkometru policijas automašīnā esošās videosistēmas priekšā, tādējādi fiksējot pārbaudes gaitu un nepieciešamības gadījumā alkometra ekrānā uzrādīto pavērst pret videosistēmu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka šaubas par izdarīto mērījumu ticamību un pieļaujamību rada arī informācijas trūkums administratīvās lietas materiālos par to, vai policijas darbinieku izmantotais alkometrs AlcoQuant 6020 Plus, ar sērijas Nr.A408313, atbilst normatīvo aktu prasībām.

Lietas materiāliem nav pievienota neviena dokumenta kopija, izdruka vai noraksts, kas apliecinātu, ka policijas darbinieku izmantotais alkometrs atbilstu normatīvo aktu prasībām un tas ticis pielietots likumīgi, un ka tās sniegtās ziņas bijušas ticamas un pieļaujamas.

/pers. D/ norāda, ka neviens no policijas darbiniekiem nav izskaidrojis, ka atteikšanās gadījumā no medicīnisko analīžu veikšanas personai tiks izrakstīts administratīvā pārkāpuma protokols par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai un tiks piemērota administratīvā atbildība ar tik bargu sodu. Gluži

pretēji, pat uzsverot, ka tādas ir personas tiesības - atteikties. Nederīga vai neverificēta alkometra izmantošana nevar būt par pamatu pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai atzīšanai par nenotikušu.

Turklāt, Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumu Nr.15 "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" ir skaidri noteikti gadījumi, kad alkohola koncentrācijas pārbaude jāveic medicīnas iestādē. Neviens no minētajos noteikumos uzskaitītajiem gadījumiem neatbilst patiesajiem administratīvā pārkāpuma lietas faktiskajiem apstākļiem.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā, tiesa nepamatoti norādījusi, ka medicīnas iestādē /pers. D/ no pārbaudes atteicies. Tiesas argumenti esot absolūti nepamatoti, jo secināms, ka medicīniskā pārbaude nav veikta atbilstoši jau iepriekš minētajiem Ministru kabineta noteikumiem Nr.15. Saskaņā ar minēto noteikumu prasībām, urīna paraugi tiek ņemti laboranta, nevis policijas darbinieku uzraudzībā, kas konkrētā gadījumā netika ievērots. Ņemot vērā, ka sūdzības iesniedzējs nav vēlējies nodot asins analīžu paraugus, jo baidījies no slimībām, kuras varētu iegūt šāda veidā nododot analīzes, medicīnas centra personālam bija pienākums lūgt analīžu paraugus no siekalām atbilstoši iepriekš minēto normatīvo aktu prasībām. Sūdzības iesniedzēja ieskatā, nav izpildīti visi kritēriji, lai secinātu, ka /pers. D/ būtu atteicies arī no siekalu paraugu nodošanas, par kuru lietā nav vispār nekādu ziņu, tad, iespējams, varētu spriest par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes veikšanas. Medicīniskās pārbaudes protokolā alkohola ietekmes noteikšanai nav konkrēti norādīts, no kuriem bioloģiskās vides paraugiem sūdzības iesniedzējs atteicies nodot, kas obligāti būtu norādāms, lai nepastāvētu nekādas šaubas.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka tiesas arguments, ka medicīnas personālam nav pienākuma piedāvāt citu paraugu nodošanu, ja persona atsakās no asins paraugu nodošanas, ir pilnīgi aplams, jo normatīvajos aktos bioloģiskā vide ir definēta trijos veidos.

Tāpat šaubas par veikto medicīniskās pārbaudes protokolu var radīt arī informācijas trūkums lietas materiālos par to, vai ārsts, kurš sagatavojis šo dokumentu un sniedzis atzinumu, pamatojoties uz klīnisko simptomātiku, atbilstoši iepriekš minēto noteikumu prasībām, bija tiesīgs veikt medicīnisko pārbaudi.

/pers. D/ norāda, ka jebkurā gadījumā, lai medicīniskās pārbaudes protokols alkohola ietekmes noteikšanai būtu juridiski saistošs, ir nepieciešams ārstniecības iestādes zīmogs, kurš šajā gadījumā uz veidlapas iztrūkst.

Pamatojoties uz sūdzībā norādītajiem apstākļiem, /pers. D/ lūdz atcelt Saldus rajona tiesas 2016.gada 14.oktobra spriedumu un administratīvā pārkāpuma lietu izbeigt *(lietas 39.-45.lapa)*.

Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā Sprieduma pamatojumu, apelācijas tiesa atzīst, **ka Saldus rajona tiesas 2016.gada 14.oktobra spriedums ir atstājams negrozīts, bet /pers. D/ apelācijas sūdzība noraidāma.**

Latvijas APK 149.$^{15}$panta "Transportlīdzekļa vadīšana alkohola reibumā vai narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē" astotā daļa paredz administratīvo atbildību par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes.

Tātad, lai sauktu pie atbildības saskaņā ar Latvijas APK 149.$^{15}$panta astoto daļu, nepieciešams konstatēt, ka persona ir atteikusies no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai vai atteikusies no narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes.

Novērtējusi pierādījumus izskatāmajā lietā, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa atbilstoši Latvijas APK 243.pantam pareizi novērtējusi pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā un pamatoti atzinusi /pers. D/ par vainīgu pēc Latvijas APK 149.$^{15}$panta astotās daļas.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.$^{13}$panta trešo daļu, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādējādi izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams un apgabaltiesai nav pamata lietā konstatēto apstākļu pārvērtēšanai. Taču, ņemot vērā apelācijas sūdzībā norādītos iebildumus, apelācijas tiesa papildus uzsver turpmāk minēto.

Sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka viņš bija saindējies ar lauksaimniecībā izmantojamām ķimikālijām, tādēļ apsārtušās acis un viņa citādo uzvedību policijas darbinieki uztvēruši kā atrašanos alkohola reibumā. Apelācijas instances tiesa norāda, ka šādu versiju par saindēšanos /pers. D/ ne notikuma vietā policijas darbiniekiem, ne arī pēc tam Saldus Medicīnas centrā ārstam nekad nav izteicis. Šāda versija tika izteikta vienīgi pirmās instances tiesas sēdē, un /pers. D/ turpina to apgalvot arī apelācijas sūdzībā.

Turklāt, /pers. D/ ne pirmās instances, ne apelācijas instances tiesai nav iesniedzis pierādījumus tam, ka sūdzības iesniedzējs patiešām būtu saindējies no lauksaimniecībā izmantojamām ķimikālijām, ar kurām, kā apgalvo sūdzības iesniedzējs, ir strādājis, pirms viņu aizturējusi policija. /pers. D/ ir iesniedzis tikai informatīva rakstura materiālu par saindēšanos, kā arī informāciju par ķimikāliju izraisītajām blakusparādībām, kas ir vispārpieejama informācija. Lietas materiālos neatrodas dokumenti, kas apliecinātu, ka /pers. D/ būtu vērsies pie ģimenes ārsta vai cita speciālista, kurš konstatētu /pers. D/ iepriekš minētos simptomus vai, kā apgalvo pats sūdzības iesniedzējs, saindēšanos pēc ķimikāliju lietošanas.

Pamatoti pirmās instances tiesa norādījusi, ka šādā gadījumā viennozīmīgi transportlīdzekļa vadītāja interesēs bija veikt alkohola ietekmes pārbaudi, ja /pers. D/ bija pārliecināts, kā pats apgalvo savā sūdzībā, ka vizuāli iepriekš minētie simptomi norādījuši uz iespējamo alkohola reibumu.

Administratīvās aizturēšanas protokols un transportlīdzekļa vadītāja nosūtījums uz medicīnisko pārbaudi *(lietas 3.-4.lapa)* apstiprina, ka 2016.gada 24.septembrī plkst.19.30 /pers. D/ aizturēts un nosūtīts uz Saldus Medicīnas centru medicīniskās pārbaudes veikšanai sakarā ar atteikšanos no transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes alkohola lietošanas fakta noteikšanai. Ar protokola saturu /pers. D/ iepazīstināts, norādot, ka atsakās parakstīt *(lietas 1.-2.lapa)*.

Ministru kabineta 2005.gada 11.septembra noteikumos Nr.15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr.15) paredzēti divi atsevišķi regulējumi - 1) alkohola koncentrācijas noteikšanai transportlīdzekļa vadītāja asinīs vai izelpotajā gaisā; 2) narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaida konstatēšanai transportlīdzekļa vadītājam.

Noteikumu Nr.15 14.punkts paredz, ka medicīnisko pārbaudi veic divos gadījumos: pirmkārt - ja ir pamatotas aizdomas par transportlīdzekļa vadīšanu narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā; otrkārt - saskaņā ar Noteikumu 4. un 5.punktu, tas ir, ja veicama alkohola koncentrācijas noteikšana.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst, ka no administratīvā pārkāpuma Protokolā fiksētā pārkāpuma apraksta un lietas materiālos konstatētā izriet, ka /pers. D/ uz medicīnisko pārbaudi tika nosūtīts nolūkā noskaidrot iespējamo alkohola ietekmi (koncentrāciju). Apelācijas instances tiesa atzīst, ka nepastāv nekādas šaubas par to, ka konkrētajā lietā transportlīdzekļa vadītājs /pers. D/ bija atteicies no pārbaudes veikšanas alkohola koncentrācijas noteikšanai.

No medicīniskās pārbaudes protokola Nr.16 alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšanai redzams, ka 2016.gada 24.sepembrī plkst.20.10 /pers. D/ pārbaudījis ārsts /pers. K/ un konstatējis, ka /pers. D/ medicīnas iestādē nogādāts tīrā apģērbā, bez redzamiem miesas bojājumiem, orientējas laikā un telpā. No /pers. D/ mutes jūtama viegla alkohola smaka, bet no medicīniskās pārbaudes /pers. D/ atsakās, atsakās nodot asinis analīžu izdarīšanai (*lietas 5.-6.lapa*).

No iesniegtās apelācijas sūdzības satura izriet, ka /pers. D/ norāda iemeslu, kāpēc nav piekritis asins parauga nodošanai, ka urīna parauga noņemšana bijusi neatbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī norāda, ka iespēja nodot citu bioloģiskās vides paraugu, piemēram, siekalas, viņam netika piedāvāta.

Atbilstoši Noteikumu Nr.15 19.punktam, ja pārbaudāmais transportlīdzekļa vadītājs atsakās no medicīniskās pārbaudes, atsakās nodot bioloģiskās vides (asiņu, urīna, siekalu) paraugus laboratoriskiem izmeklējumiem vai mēģina veikt darbības, kas var mainīt medicīniskās pārbaudes galīgo rezultātu, ārsts šo faktu ieraksta medicīniskās pārbaudes protokolā. Atzinumu sniedz, ņemot vērā klīniskās izmeklēšanas rezultātus, un norāda, ka atzinuma pamatā ir klīniskā simptomātika.

Kā izriet no medicīniskās pārbaudes protokola Nr.16, tad /pers. D/ atteicies nodot bioloģiskās vides paraugus, kā rezultātā alkohola ietekmes pārbaude nav veikta, bet alkohola reibums ir konstatēts klīniski un ārsts ir norādījis, ka "pēc pazīmēm nav pieļaujama mašīnas - autotransporta vadīšana". Līdz ar to šāda /pers. D/ rīcība ir vērtējama kā atteikšanās no medicīniskās pārbaudes neatkarīgi no atteikšanās iemesliem, ko pilnīgi pamatoti atzinusi pirmās instances tiesa.

Turklāt, izvērtējot Noteikumus Nr.15, apgabaltiesa atzīst, ka minētais normatīvais akts neparedz medicīnas iestādes personai, veicot pārbaudi tieši alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšanai, piedāvāt nodot citus bioloģiskās vides paraugus tajos gadījumos, kad transportlīdzekļa vadītājs atsakās no asins parauga nodošanas, kā tas izriet no lietas materiāliem.

Gadījumi, kad persona var nodot citus bioloģiskās vides paraugus - urīnu un siekalas, ir attiecināmi uz cita veida pārbaudi, t.i., kad ir aizdomas par narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidu transportlīdzekļa vadītājam. Turklāt Noteikumu Nr.15 22.punktā ietvertie gadījumi, kad laboratoriskie izmeklējumi veicami divās dažādās bioloģiskajās vidēs, neattiecas uz gadījumiem, kad tiek pārbaudīts alkohola ietekmes fakts, bet gan uz medicīnisko pārbaudi narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaida konstatēšanu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 2.punktu mēraparāta uzrādītā koncentrācija izelpotajā gaisā ir atbilstoša alkohola koncentrācijai asinīs. Latvijas APK 149.$^{15}$ pantā administratīvā atbildība paredzēta par transportlīdzekļa vadīšanu *alkohola* ietekmē, ja *izelpojamā gaisā vai asins pārbaudē* konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz konkrētu promiļu daudzumu. Likumā nav paredzēta atbildība par transportlīdzekļa vadīšanu, ja *alkohola* koncentrācija citās bioloģiskajās vidēs (siekalās vai urīnā) sasniegusi noteiktu daudzumu, līdz ar to *alkohola* koncentrācija ir nosakāma izelpotā gaisā vai asins pārbaudes rezultātā. Minētās atziņas ir nostiprinātas arī tiesu praksē jau kopš 2014.gada (*Rīgas apgabaltiesas 2014.gada 11.februāra spriedums lietā Nr.132056513*).

Nav pamatots arī sūdzības iesniedzēja arguments, ka urīna paraugs nav nodots atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Apgabaltiesa arī nekonstatē, ka tas noticis /pers. D/ cieņu aizskaroša veidā. Pat, ja policijas darbinieks devās līdzi /pers. D/ uz tualetes telpu, apgabaltiesas ieskatā, personai bija iespēja urīna paraugu nodot, atrodoties atsevišķā tualetes kabīnē, tas ir, bez tiešas policijas darbinieka klātbūtnes un uzraudzības. Līdz ar to nav konstatējami tādi apstākļi, kas varētu aizskart /pers. D/ cieņu un būt par saprātīgu iemeslu atteikumam nodot urīna analīzes, ja sūdzības iesniedzējs to patiešām būtu vēlējies darīt. Turklāt no liecinieka – policijas darbinieka /pers. J/ liecībām izriet, ka /pers. D/, nākot ārā no tualetes telpas, mēģinājis iedotajā traukā iepildīt ūdeni.

Apelācijas sūdzībā izteiktas šaubas par to, ka pārbaudi /pers. D/ veicis sertificēts narkologs vai cits sertificēts ārsts, kā to paredz Noteikumi Nr.15.

No transportlīdzekļa vadītāja nosūtījuma uz medicīnisko pārbaudi (*lietas 4.lapa*) redzams, ka /pers. D/ nosūtīts uz medicīnisko pārbaudi Saldus Medicīnas centrā. Tālāk (*lietas 5.-6.lapa*) no medicīniskās pārbaudes protokola Nr.16 redzams, ka pārbaudes veicējs ir ārsts /pers. K/. Apelācijas instances tiesa nesaskata pārkāpumu vai citus

apstākļus, kuru dēļ būtu pamats apšaubīt konkrētā ārsta kompetenci.

No ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu publiski pieejamā reģistra *(izdruka Kurzemes apgabaltiesā veikta 23.11.2016.; lietas 52.lapa*) redzams, ka ārsts /pers. K/ ir sertificēts veikt šādas pārbaudes. Par sertificēto specialitāšu sarakstu un termiņu iespējams pārliecināties no reģistra, kas ir publiski pieejama informācija datorvidē ikvienai personai, kura vēlas to uzzināt (http://www.vi.gov.lv/lv/pr).

Turklāt, apgabaltiesas ieskatā, iestādes zīmoga neesamībai uz medicīniskā pārbaudes protokola, uz ko apelācijas sūdzības iesniedzējs vērš uzmanību, nav izšķirošas nozīmes un tas neietekmē lietas faktiskos apstākļus.

Pieprasot informāciju no medicīnas iestādes, Saldus Medicīnas centrs apliecināja, ka /pers. D/ veiktā medicīniskā pārbaude reģistrēta žurnālā (f.1158/u) un iestādes zīmoga trūkums ir tehniska kļūda (*lietas 53.lapa*).

Apgabaltiesa atzīst, ka pārbaude /pers. D/ veikta, ievērojot Ministru kabineta Noteikumus Nr.15, un iestādes zīmoga neesamība uz medicīniskās pārbaudes protokola Nr.16 ir tehniska kļūda, kas konkrētajā lietā un apstākļos atzīstams par maznozīmīgu pārkāpumu, kas neietekmē dokumenta juridiskā spēka esamību, jo minēto dokumentu parakstījis un ar savu personīgo zīmogu apstiprinājis pats ārsts /pers. K/, kurš to aizpildīja, un minētā ārsta kompetenci tiesai nav pamata apšaubīt.

Attiecībā uz sūdzības iesniedzēja izteiktajiem iebildumiem par to, ka viņam netika izskaidrotas tiesības, kā arī sekas, kas iestāsies medicīniskās pārbaudes atteikuma gadījumā, kas kopumā varēja ietekmēt procesa galīgo rezultātu, apgabaltiesa norāda, ka sākotnēji /pers. D/ atteicās no pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpā noteiktā kārtībā, Protokolā norādot, ka atsakās to parakstīt. Savukārt, 2016.gada 24.septembrī sastādītajā Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā Nr. NB341595 norādīts, ka /pers.D/ atsakās pūst mēraparātā izelpu noteiktā kārtībā un /pers. D/ pats šo protokolu ir parakstījis (*lietas 2.lapa*).

Apelācijas instances tiesa vērš uzmanību, ka saskaņā ar Latvijas APK 248.panta ceturto daļu personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir tiesības iesniegt protokolam pievienojamus paskaidrojumus un piezīmes par protokola saturu, kā arī minēt motīvus, kuru dēļ tā atsakās parakstīt protokolu. /pers. D/ minētās tiesības nav izmantojis. Ja persona nav vainojama darbībās, par kurām sastādīts protokols, tai aktīvi jāizmanto savas tiesības un jāpauž viedoklis, kādēļ protokolā minētais neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem. /pers. D/ aizbildināšanās ar tiesību un pienākumu nezināšanu, kā arī konkrētu seku iestāšanos atteikuma no medicīniskās pārbaudes gadījumā, ir vērtējama kā apzināta tiesas maldināšana. Apelācijas instances tiesa norāda, ka persona, kura ir ieguvusi autovadītāja apliecību atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ir jāpārzina Ceļu satiksmes noteikumus, tādēļ /pers. D/ sniegtie paskaidrojumi kopumā vērtējami kā aizbildināšanās ar mērķi izvairīties no administratīvās atbildības. Turklāt pats /pers. D/ pirmās instances tiesas sēdē norādījis, ka viņam ir 38 gadu autovadītāja darba stāžs (*2016.gada 29.septembra tiesas sēdes protokols; lietas 20.lapa*), kas ir pietiekoši ievērojams termiņš, lai pilnībā pārzinātu savas tiesības un pienākumus atbilstoši valstī noteiktajai likumdošanai.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs sūdzībā atsaucies uz LR Iekšlietu ministrijas Valsts policijas 2010.gada 22.februāra noteikumu Nr.5 "Dienesta pienākumu izpildes organizācija un kontrole sabiedriskās kārtības nodrošināšanas un satiksmes uzraudzības jomā" (turpmāk – Noteikumi Nr.5) XII nodaļu, norādot uz obligātu videoieraksta veikšanas nepieciešamību satiksmes uzraudzības laikā.

Izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus, apelācijas instances tiesa norāda, ka /pers. D/ nepamatoti izdarījis atsauci uz iepriekš minēto Noteikumu Nr.5 104.punktā minētajām prasībām, norādot uz obligāta videoieraksta veikšanas nepieciešamību, jo videoieraksts kalpo kā viens no pierādījumiem administratīvā pārkāpuma lietā, un tā neesamība nekādā veidā neietekmē citu lietā esošo pierādījumu novērtējumu par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes medicīnas iestādē.

Iestāde norādījusi, ka Saldus iecirknī visi transportlīdzekļi ir aprīkoti ar video sistēmām, kas veic ierakstu ciparu formātā, un šajā gadījumā videosistēmas izmantošana notiek atbilstoši iepriekš minēto Noteikumu Nr.5 105.punkta prasībām, t.i., vizuāli fiksējot pārkāpumu. Pašreiz Saldus iecirknī izmantotajiem transportlīdzekļiem esošo datoru programmu uzstādījumi nenodrošina patstāvīgu ieraksta veikšanu, savukārt policijas darbiniekiem ir kategoriski aizliegts veikt jebkādas darbības, kas maina esošo programmu uzstādījumus. Konkrētajā gadījumā policijas darbinieki videoierīci, kas darbojas ciparu formātā, izmantoja atbilstoši minēto noteikumu 103.punktā un 105.punkā minētajām prasībām. Veicot darbu ar video ierīci, kas darbojas ciparu formātā, ziņojums ir nepieciešams tikai gadījumā, ja ierīce vai datora iekārta vispār nedarbojas.

Turklāt, konkrētajā gadījumā video ierakstu policijas darbinieki veica patrulēšanas laikā, lai fiksētu konkrētā transportlīdzekļa stāvokli notikuma vietā. /pers. D/ transportlīdzeklis tika apturēts nedaudz vēlāk, kad policijas darbinieki atradās ārpus dienesta transportlīdzekļa, un policijas darbiniekiem nebija iespējas veikt darbības video ieraksta veikšanai jeb saglabāšanai. Video kameras dienesta transportlīdzeklī ir izvietotas pie priekšējā un aizmugures stikliem (vējstikliem), un to regulēšanas iespējas ir ierobežotas. Nav iespējams video ierīci pagriezt tā, lai būtu redzams notiekošais blakus dienesta transportlīdzeklim vai tā salonā. Turklāt, jāņem vērā tas, ka konkrētā situācijā policijas darbinieki bija vairāk aizņemti ar pārkāpēja personību, lielāku uzmanību pievēršot lietvedības kārtības ievērošanai administratīvā pārkāpuma lietā, nevis operatora lomas pildīšanai. Par pilnīgi nepamatotu iebildumu, apelācijas tiesa atzīst sūdzības iesniedzēja norādi, ka policijas darbiniekiem bija iespēja notiekošo fiksēt ar personiskajiem mobilajiem tālruņiem vai viedierīcēm. Šādi pienākumi policijas darbiniekiem nav reglamentēti nevienā normatīvajā aktā.

Iestāde sniegusi paskaidrojumus, ka 2016.gada 24.septembrī no plkst.10.00 līdz 25.septembrim plkst.07.30, notika organizēts reids, kura laikā tika veiktas transportlīdzekļu vadītāju masveida pārbaudes, lai nepieļautu transportlīdzekļu vadīšanu alkohola reibumā vai narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē. Šādu reidu laikā parasti pastāvīga video novērošana netiek veikta. Videoieraksts, atbilstoši Noteikumu Nr.5 105.punktā minētajām prasībām tiek veikts, vizuāli konstatējot pārkāpumu vai uzsākot sekošanu pārkāpēja transporta līdzeklim, bet konkrētā gadījumā vizuāli pārkāpums netika fiksēts un transportlīdzekļu vadītāju pārbaudes tika veiktas organizēta reida laikā.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs norādījis uz šaubām par alkometra AlcoQuant 6020 plus, Nr.408313, atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Iestāde iesniegusi lietā verificēšanas sertifikātu Nr. A-7380V16 (*lietas 60.lapa*), kas apstiprina ierīces atbilstību normatīvo aktu prasībām un derīgumu darbam, papildus norādot, ka ne pirms /pers. D/ pārbaudes, ne arī pēc tam, alkometram darbības traucējumi netika konstatēti, tas ir tehniskā kārtībā un tiek izmantots darbā. Iestāde papildus vērš uzmanību uz apstākli, ka praksē jebkura persona, ja vien tai nav veselības problēmas, var un spēj veikt pietiekami garu izelpu, lai ierīce spētu veikt izelpas gaisa analīzi. Šādas pārbaudes ir neiespējamas tikai tad, ja persona apzināti veic kādas darbības, lai izvairītos no pārbaudes veikšanas. Turklāt, šajā gadījumā personai sods piemērots nevis par izvairīšanos no pārbaudes alkohola satura noteikšanai izelpas gaisā, bet gan par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes medicīnas iestādē.

Apelācijas instances tiesa, pamatojoties uz iepriekš norādīto, atzīst par nepamatotu /pers. D/ apgalvojumu, ka viņš ir veicis vairākkārt alkometra mērījumu pārbaudi un vienīgi tehniski bojātā alkometra dēļ nav bijis nosakāms mērījumu rezultāts. Arī pirmās instances tiesa atzinusi par ticamām, pieļaujamām un attiecināmām abu policijas inspektoru liecības par to, ka alkometra mērījumu neizdevās sekmīgi veikt vienīgi /pers. D/ speciāli, neatbilstoši prasībām, pūšot alkometrā, t.i., pūšot īsi vai pārāk gari, vai imitējot pūšanu.

Pēc Iestādes viedokļa un papildus dokumentācijas saņemšanas, /pers. D/ iesniedzis rakstveida paskaidrojumus uz Iestādes iesniegto (*lietas 67.-77.lapa*). Apelācijas instances tiesa, izvērtējot iesniegtos paskaidrojumus, atzīst, ka pēc savas būtības šie paskaidrojumi atbilst apelācijas sūdzības apjomam un tajā izteiktajiem iebildumiem, kurus apgabaltiesa šajā spriedumā jau augstāk ir izvērtējusi.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot kopumā visus lietā esošos pierādījumus, uzskata, ka sūdzības iesniedzējs nav norādījis nevienu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem vai pirmās instances sprieduma nelikumību, kā arī nekonstatē apstākļus, kas ļautu apšaubīt pirmās instances tiesas sprieduma likumību un pamatotību.

Analizējot iesniegto apelācijas sūdzību, apelācijas instances tiesa secina, ka sūdzības iesniedzējs pietiekami labi orientējas normatīvajos aktos, taču vēlas interpretēt tos par labu savai aizstāvībai, mēģinot izvairīties no atbildības par izdarītu pārkāpumu, par ko saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 149.$^{15}$panta astotās daļas. Tas, ka sūdzības iesniedzēja subjektīvais viedoklis atšķiras no tiesas vai Iestādes viedokļa kādā jautājumā, nevar būt par pamatu notikuša pārkāpuma atzīšanai par nebijušu. Sūdzības iesniedzēja norādītie argumenti, apelācijas instances tiesas ieskatā, uzskatāmi par subjektīviem pieņēmumiem, kas neapstiprinās ar lietas materiāliem.

Apelācijas instances tiesa piekrīt pirmās instances tiesas spriedumā dotajam apstākļu novērtējumam un atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs, pamatots un atstājams negrozīts, bet /pers. D/ apelācijas sūdzība noraidāma.

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.$^{12}$panta otrās daļas 1.punktu un 289.$^{22}$pantu, apelācijas tiesa

**n o s p r i e**

Saldus rajona tiesas 2016.gada 14.oktobra spriedumu **atstāt negrozītu**, bet /pers. D/ apelācijas sūdzību **noraidīt**.

Motivēts spriedums sastādīts un pieejams **2017.gada 9.janvārī** Kurzemes apgabaltiesas kancelejā.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese S.Mertena

Tiesnese I.Rozīte

Tiesnesis K.Līcis